Lieta Nr. C11**1077**13 C0299-14

S P R I E D U M S

Latvijas Republikas vārdā

Cēsīs, 2014. gada 5. martā

Cēsu rajona tiesas

tiesnese A. Bērziņa

rakstveida procesā izskatīja civillietu - /pers. A/ maza apmēra prasību pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

Aprakstošā daļa

2013. gada 6. decembrī tiesā saņemta prasītāja /pers. A/ maza apmēra prasības pieteikums pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

Prasītājs /pers. A/ lūdz tiesu piedzīt no atbildētājas /pers. B/ uzturlīdzekļus divu nepilngadīgu bērnu līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai Ls 60 mēnesī katram ik mēnesi līdz laikam, kad bērni paši spēs sevi apgādāt, bet ne mazāk par valsts noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēru. Piedziņu lūdz uzsākt no 2013. gada 6. decembra, lūdz nekavējošu tiesas sprieduma izpildi. Norādījis, ka nevēlas uzklausīšanu tiesas sēdē.

2013. gada 9. decembrī atbildētājai /pers. B/ nosūtīts prasības pieteikums, saskaņā ar Civilprocesa likuma 250^{21}. pantu, nosakot pienākumu 30 dienu laikā sniegt savu paskaidrojumu.

Atbildētāja /pers. B/ nav iesniegusi paskaidrojumus tiesas noteiktajā termiņā.

Tiesa norāda, ka saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21} panta otrās daļas noteikumiem, paskaidrojuma nesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai. Pie minētiem, lietā konstatētiem apstākļiem, tiesnese atzīst, ka atbildētājam par prasību ir paziņots pienācīgā veidā, un lieta izskatāma rakstveida procesā.

Civilprocesa likuma 250 ^{25}. panta otrā daļa nosaka, ka ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.

Ar tiesneses 2014. gada 9. janvāra lēmumu nolemts lietu izskatīt rakstveida procesā, noteikts datums – 2014. gada 5. marts no kura sprieduma noraksts saņemams tiesas kancelejā. Pusēm saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{25} panta pirmās daļas noteikumiem ar 2014. gada 9. janvāra paziņojumu paziņots par lietas izskatīšanu rakstveida procesā un par sprieduma noraksta saņemšanas datumu tiesas kancelejā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 56. panta nosacījumiem, tiesas dokumentus fiziskajai personai piegādā pēc tās deklarētās dzīvesvietas adreses, bet gadījumos, kad deklarācijā norādīta papildu adrese, — pēc papildu adreses, ja vien fiziskā persona tiesai nav norādījusi savu adresi, pēc kuras veicama saziņa ar tiesu. Fiziskajai personai ir pienākums būt sasniedzamai tās deklarētajā dzīvesvietas adresē, deklarācijā norādītajā papildu adresē vai šīs personas norādītajā adresē saziņai ar tiesu. Ja atbildētājam nav deklarētās dzīvesvietas adreses un viņš nav norādījis savu adresi, pēc kuras veicama saziņa ar tiesu, tiesas dokumentus nosūta uz lietas dalībnieka saskaņā ar šā likuma 54.^{1} panta pirmo daļu norādīto adresi.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.^{1} panta pirmās daļas 3. punkta nosacījumiem, ja tiesas dokumenti piegādāti šā likuma 56. pantā noteiktajā kārtībā, izņemot tā devītajā daļā paredzēto gadījumu, uzskatāms, ka personai ir paziņots par tiesas sēdes vai procesuālās darbības laiku un vietu vai par attiecīgā dokumenta saturu un tiesas dokumenti ir izsniegti, septītajā dienā no nosūtīšanas dienas, ja dokumenti nosūtīti ar pasta sūtījumu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 56. panta otrajā un piektajā daļā noteikto kārtību, prasības pieteikums un paskaidrojuma veidlapa ierakstītā vēstulē nosūtīti uz atbildētājas deklarēto un faktisko atrašanās vietu. Tiesa atzīst, ka atbildētājai prasības pieteikums un paskaidrojuma veidlapa un paziņojums par lietas izskatīšanu rakstveida procesā nosūtīti pienācīgā veidā un uzskatāms, ka atbildētāja šos dokumentus, ziņas vai citu korespondenci ir saņēmusi, jo nosūtītājs dokumentāri pierādījis, ka šāda nosūtīšana ir veikta.

Motīvu daļa

Novērtējusi rakstveida pierādījumus un apsvērusi prasības pieteikumā norādītos argumentus, tiesa atzīst, ka prasība ir

pamatota un apmierināma pamatojoties uz Civillikuma 179. pantu, kas nosaka, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Strīdus par uzturlīdzekļiem bērnam izšķir tiesa.

Ar lietā iesniegtām dzimšanas apliecības kopijām (7.-8. lietas lapas), apstiprinās, ka atbildētāja /pers. B/ ir māte nepilngadīgajiem bērniem–/pers. E/, dzimušai 2002. gada 22. augustā un /pers. F/, dzimušam 1999. gada 11. septembrī, bet prasītājs /pers. A/ ir bērnu tēvs.

Ar dzīvesvietas deklarācijas izziņām (9.-11. lietas lapas) apstiprinās, ka bērnu /pers. E/ un /pers. F/ dzīvesvieta ir pie tēva /pers. A/, līdz ar to prasītājam ir tiesības prasīt no otra vecāka uzturlīdzekļus viņa ikdienas aizgādībā esošo bērnu uzturam.

Prasītājs lūdzis piedzīt no atbildētājas uzturlīdzekļus bērnu uzturam valdības noteiktajā minimālajā apmērā, tādēļ tiesa uzskata, ka nav vērtējams pušu mantas stāvoklis, jo minimālais uzturlīdzekļu apmērs katram vecākam ir jānodrošina katru mēnesi katram savam bērnam neatkarīgi no mantas stāvokļa, un to nosaka Civillikuma 179. panta piektā daļa.

Civillikuma 179. panta piektā daļa paredz, ka minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu. Šis apmērs noteikts ar 18. 01. 2013 Ministru kabineta noteikumiem Nr. 37, kuros minimālais maksājamais uzturlīdzekļu apmērs noteikts procentos no minimālās darba algas valstī. Ministru kabineta 2010. gada 30. novembra noteikumiem Nr. 1096 „Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi" (redakcija spēkā no 2011. gada 1. janvāra) un Ministru kabineta 2013. gada 27. augusta noteikumiem Nr. 665 „Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi" (redakcija spēkā no 2014. gada 1. janvāra).

Saskaņā ar Euro ieviešanas kārtības likuma 32. panta otrās daļas 2. punkta „a" apakšpunktu, ja tiesvedība civillietā uzsākta līdz euro ieviešanas datumam, bet spriedums (nolēmums) taisāms pēc 2014. gada 1. janvāra, lietu pabeidz izskatīt lietā „operējot" ar summām latos, bet nolēmumā tās konvertējot saskaņā ar Padomes noteikto maiņas kursu (1 euro = 0,702804 lati) un noapaļojot saskaņā ar Euro ieviešanas kārtības likuma 6. pantu, nolēmumā norādot summu gan latos (informatīvi), gan euro.

Tā kā prasītājs to lūdzis prasības pieteikumā, tiesas spriedumā nosakāms, ka no /pers. B/ piedzenamo uzturlīdzekļu apmērs nedrīkst būt mazāks par valsts noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēru.

Tiesa atzīst, ka prasība apmierināma un no atbildētājas prasītāja labā piedzenami līdzekļi nepilngadīgo bērnu /pers. E/ un /pers. F/ uzturam Ls 60.00 mēnesī katra bērna uzturam līdz 2013. gada 31. decembrim ieskaitot, bet no 2014. gada 1. janvāra 96 UER mēnesī katra bērna uzturam.

Uzturlīdzekļi tiesas noteiktajā apmērā atbilstoši judikatūrai, kas izveidojusies attiecībā uz Civillikuma normas par vecāku pienākumu gādāt par bērnu uzturēšanu tulkojumu (skat. Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta 2007. gada 29. augusta spriedumu lietā Nr. SKC-556), piedzenami no 2013. gada 6. decembra, kad tiesā celta prasība par uzturlīdzekļu piedziņu, jo ar prasības celšanas brīdi prasītājs /pers. A/, saskaņā ar Civilprocesa likuma 1.pantu, uzsācis savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju. Uzturlīdzekļu piedziņas sākums nosakāms ar prasības iesniegšanu tiesā, t.i. 2013. gada 6. decembri, bet uzturlīdzekļu maksāšanas pienākums nosakāms līdz laikam, kad bērns pats spēs sevi apgādāt, jo to paredz Civillikuma 179. pants.

Tiesas spriedums par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāms nekavējoties, jo to ir lūdzis prasītājs (Civilprocesa likuma 205. pants).

Apmierinot prasītāja prasību, no atbildētājas valsts ienākumos atbilstoši Civilprocesa likuma 42. pantam, piedzenama valsts nodeva, kura aprēķināta no gada uzturlīdzekļu summas 2287,22 EUR, atbilstoši Civilprocesa likuma 35. pantam un saskaņā ar šā likuma 34. pantu redakcijā, kas ir spēkā no 2013. gada 1. janvāra, kā arī ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par prasības pieteikuma un tiesas pavēstu nosūtīšanu 6.70.

Atbildētājai dodams termiņš tiesas sprieduma labprātīgai izpildei daļā par valsts nodevas un tiesāšanās izdevumu samaksu– 10 dienas pēc tiesas sprieduma stāšanās likumīgā spēkā, atbilstoši Civilprocesa likuma 204.^{1}pantam.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 8., 97. un 250^{27}. pantu, tiesa

n o s p r i e d a :

/pers. A/ maza apmēra prasību pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu apmierināt pilnībā.

Piedzīt no /pers. B/ par labu /pers. A/ meitas /pers. E/, dzimušas 2002. gada 22. augustā, personas kods /personas kods/ un dēla /pers. F/, dzimuša 1999. gada 11. septembrī, personas kods /personas kods/, uzturam no 2013. gada 6. decembra līdz 2013. gada 31. decembrim ieskaitot Ls 60 jeb 85,37 EUR (astoņdesmit pieci *euro* un trīsdesmit septiņi centi centi) un no 2014. gada 1. janvāra līdz laikam, kad bērni paši sevi spēs apgādāt 96 EUR (deviņdesmit seši *euro*) ik mēnesi katram bērnam, nosakot, ka piedzenamo uzturlīdzekļu apmērs no /pers. B/ nedrīkst mazāks par valsts noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēru.

Piedziņu uzsākt no 2013. gada 6. decembra. Šajā daļā tiesas spriedumu izpildīt nekavējoties.

Piedzīt no /pers. B/ valsts nodevu par labu valstij 326,23 EUR (trīssimt divdesmit seši *euro* un divdesmit trīs centi), tiesāšanās izdevumus EUR 6.70 (seši *euro* un septiņdesmit centi), nosakot termiņu tiesas sprieduma labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Tiesas spriedums apelācijas kārtībā nav pārsūdzams.

Tiesas spriedumu lietas dalībnieki var pārsūdzēt kasācijas kārtībā 30 (trīsdesmit) dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas–2014. gada 5. marta Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamentam, kasācijas sūdzību iesniedzot Cēsu rajona tiesā.

Tiesnese